

Podpořeno z projektu FRVŠ 584/2011.

Obsah

1 Křovákové zobrazení

Obsah

1 Křovákovo zobrazení

Podpořeno z projektu FRVŠ 584/2011.

Křovákovo zobrazení

- Křovákovo zobrazení je konformní kuželové zobrazení v obecné poloze

$$(\varphi, \lambda) \xrightarrow{1} (U, V) \xrightarrow{2} (\check{S}, D) \xrightarrow{3} (\rho, \epsilon) \xrightarrow{4} (X, Y)$$

Gaussovo konformní zobrazení Besselova elipsoidu (φ, λ) na kouli (U, V)

- zobrazen Besselův elipsoid na kouli.
- Křovákovo zobrazení je proto označováno jako dvojité
- Podmínkou zobrazení je minimální délkové zkreslení kolem základní rovnoběžy, která byla zvolena $\varphi_o = 49^{\circ}30'$ (Pro φ_o je hodnota délkového zkreslení $m_o = 1$).

Gaussovo konformní zobrazení Besselova elipsoidu (φ, λ) na kouli (U, V)

- zobrazen Besselův elipsoid na kouli.
- Křovákovo zobrazení je proto označováno jako dvojité
- Podmínkou zobrazení je minimální délkové zkreslení kolem základní rovnoběžy, která byla zvolena $\varphi_o = 49^{\circ}30'$ (Pro φ_o je hodnota délkového zkreslení $m_o = 1$).

Gaussovo konformní zobrazení Besselova elipsoidu (φ, λ) na kouli (U, V)

- zobrazen Besselův elipsoid na kouli.
- Křovákovo zobrazení je proto označováno jako dvojité
- Podmínkou zobrazení je minimální délkové zkreslení kolem základní rovnoběžy, která byla zvolena $\varphi_o = 49^{\circ}30'$ (Pro φ_o je hodnota délkového zkreslení $m_o = 1$).

Zobrazovací rovnice

$$\tan \left(\frac{U}{2} + 45^\circ \right) = \frac{1}{k} \left[\tan \left(\frac{\varphi}{2} + 45^\circ \right) \left(\frac{1 - e \sin \varphi}{1 + e \sin \varphi} \right)^{\frac{e}{2}} \right]^\alpha$$

$$V = \alpha \cdot \lambda . \quad (1)$$

Konstanty:

$$U_o = 49^\circ 27' 35,84625''$$

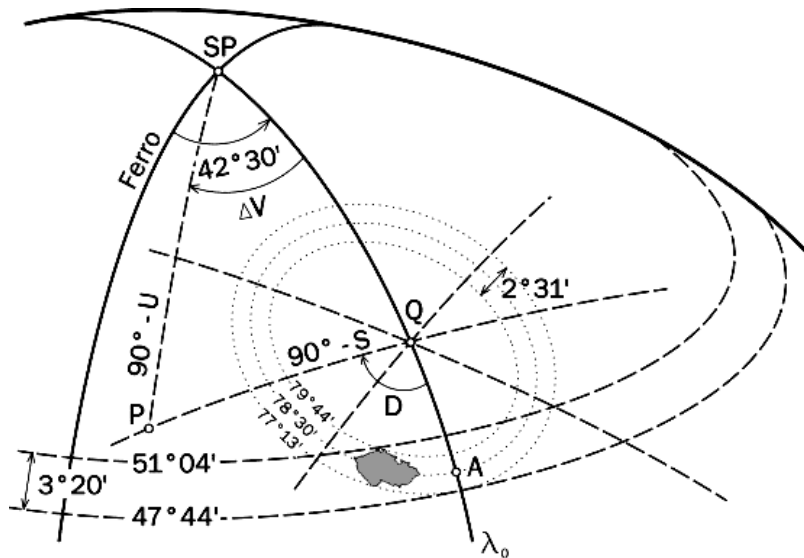
$$\alpha = 1,000597498372$$

$$k = 0,9965924869$$

$$R = \sqrt{M_o N_o} = 6380703,6105 m .$$

Křovákovo zobrazení

- Transformace zeměpisných souřadnic (U, V) na kartografické $(\check{S}, D)$
- Kužel v obecné poloze
- Zvolena jako základní rovnoběžka kartografická rovnoběžka $\check{S}_o = 78^\circ 30'$ a okrajové $\check{S}_1 = 77^\circ 13'$ a $\check{S}_2 = 79^\circ 44'$.

Základní rovnoběžka je kolmá na zeměpisný poledník $\lambda = 42^\circ 30'$ východně od Ferra a jejich průsečík A má šířku $\varphi = 48^\circ 15'$. Tím je určen kartografický pól Q , který má na referenční kouli souřadnice:

$$U_K = 59^\circ 42' 42,6969'', \quad V_K = 42^\circ 31' 31,41725''$$

a na Besselově elipsoidu:

$$\varphi_K = 59^\circ 45' 27'', \quad \lambda_K = 42^\circ 30' \text{ v. G.}$$

Polednich Ferro a Greenwich:

$$Ferro = Greenwich + 17^{\circ}40'$$

Konformní kuželové zobrazení kartografických souřadnic $(\check{S}, D)$ na (ρ, ϵ)

$$\begin{aligned}\rho &= \rho_o \left(\frac{\tan \left(\frac{\check{S}_o}{2} + 45^\circ \right)}{\tan \left(\frac{\check{S}}{2} + 45^\circ \right)} \right)^n \\ \epsilon &= n \cdot D .\end{aligned}\tag{2}$$

Konstanty ρ_o a n byly zvoleny pro jednu nezkreslenou rovnoběžku $\check{S}_o = 78^\circ 30'$ a určeny ze vzorců:

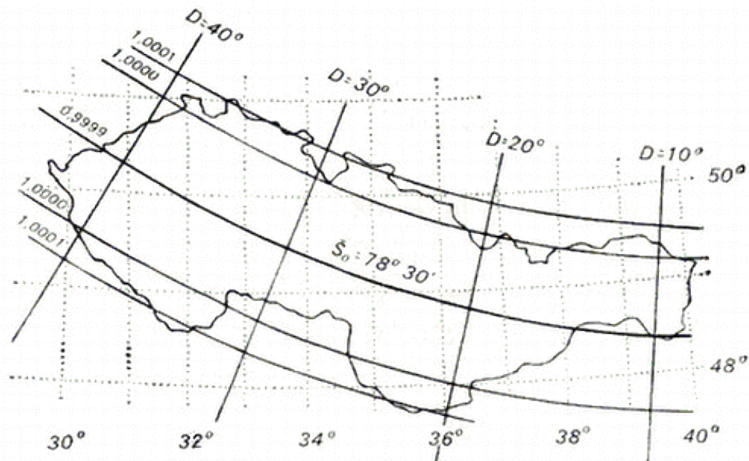
$$\begin{aligned}\rho_o &= k \cdot R \tan \check{S}_o = 1298039,0046m \\ n &= \sin \check{S}_o = 0,97992470462,\end{aligned}\tag{3}$$

kde $k = 0,9999$ a R je poloměr referenční koule. Koeficient k redukuje délkové zkreslení na základní rovnoběžce, a tím snižuje jeho hodnotu na rovnoběžkách okrajových. V důsledku je to podobný obrat, jako kdyby byl zvolen sečný kužel.

Transformace polárních souřadnic (ρ, ϵ) na pravoúhlé (X, Y)
Křovák umístil osu X do obrazu základního poledníku $\lambda_o = 42^\circ 30'$
v.F. a počátek souřadnic do vrcholu kužele Q . Tím byla celá ČSR
umístěna do jediného kvadrantu. Pro převod $\rho, \epsilon \rightarrow X, Y$ platí
následující rovnice:

$$\begin{aligned} X &= \rho \cos \epsilon \\ Y &= \rho \sin \epsilon. \end{aligned} \tag{4}$$

Průběh zkreslení:

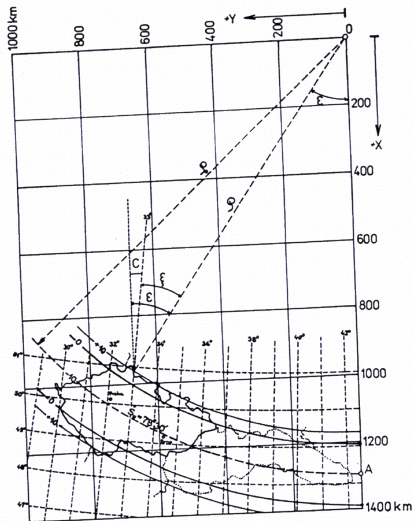
Výpočet zkreslení:

$$m = \frac{v \cdot \rho}{R \cdot \cos S}$$

$$m = \frac{1}{6 \cdot m_{tab}}$$

$$m = 0.9999 + 0.00012282 \cdot \Delta\rho^2 - 0.00000315 \cdot \Delta\rho^3 + 0,00000018 \cdot \Delta$$

Meridiánová konvergence

Výpočet meridiánové konvergence

$$C = 0,008257 \dot{Y} + 2,7373 \frac{Y}{X}$$

Software pro zobrazení:

Proj4 - <http://trac.osgeo.org/proj/>

Ukázka

```
proj +proj=krovak +ellps=bessel -s -V
```

Úloha

- Podle vzorců vypočítejte souřadnice v Křivákovovo zobrazení pro souřadnice vašeho bydliště (souřadnice odečtete např. pomocí GoogleEarth., pro zjedodušení berme, že souřadnice jsou na Beeselově elipsoidu)
- Vypočtete hodnoty zkreslení a konvergenci
- Ověřte výsledky pomocí programu Proj
- Pomocí programu proj navrhnete jiné zobrazení pro ČR a vypočtete hodnoty zkreslení pro vaše bydliště

Úloha

- Podle vzorců vypočítejte souřadnice v Křivákovovo zobrazení pro souřadnice vašeho bydliště (souřadnice odečtete např. pomocí GoogleEarth., pro zjedodušení berme, že souřadnice jsou na Beeselově elipsoidu)
- Vypočtete hodnoty zkreslení a konvergenci
- Ověřte výsledky pomocí programu Proj
- Pomocí programu proj navrhnete jiné zobrazení pro ČR a vypočtete hodnoty zkreslení pro vaše bydliště

Úloha

- Podle vzorců vypočítejte souřadnice v Křivákovovo zobrazení pro souřadnice vašeho bydliště (souřadnice odečtete např. pomocí GoogleEarth., pro zjedoddušení berme, že souřadnice jsou na Beeselově elipsoidu)
- Vypočtete hodnoty zkreslení a konvergenci
- Ověřte výsledky pomocí programu Proj
- Pomocí programu proj navrhnete jiné zobrazení pro ČR a vypočtete hodnoty zkreslení pro vaše bydliště

Úloha

- Podle vzorců vypočítejte souřadnice v Křivákovy zobrazení pro souřadnice vašeho bydliště (souřadnice odečtete např. pomocí GoogleEarth., pro zjedoddušení berme, že souřadnice jsou na Beeselově elipsoidu)
- Vypočtete hodnoty zkreslení a konvergenci
- Ověřte výsledky pomocí programu Proj
- Pomocí programu proj navrhnete jiné zobrazení pro ČR a vypočtete hodnoty zkreslení pro vaše bydliště

Zdroje:

Grafarend E., Krumm F.: *Map Projections*, Springer, Germany, 2006

Buchar P.: *Mtematická kartografie 10*, Skriptum ČVUT, 2002